

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ The Factors Relating to Entrepreneurial Intentions of Student Faculty of Business Administration and Liberal Arts of Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai

มานิตย์ มัลลวงค์* และ วิวัฒน์โชติกร เรืองจันทร์

Manit Mallawong* and Wiwatchotikorn Rueangchan

คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

Faculty of Business Administration and Liberal Arts of Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai

* E-mail: manitmallawong@hotmail.com

Received September, 26 2020; Revised August, 18 2020; Accepted August, 18 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นในเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ด้วยการคำนวณเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละแผนก และ ใช้แบบสอบถามที่มีค่าการวิจัยในระดับความเชื่อมั่น (μ) ที่ 0.856 เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้สมรรถภาพแห่งตนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.93 3.65 และ 3.45) ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.17) 2) ปัจจัยทั้งสาม คือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.01$) โดยบรรทัดฐานทางสังคม มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงสุด ($r = 0.495$) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ

($r = 0.299$) และสุดท้ายคือการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ($r = 0.025$) ซึ่งปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ, บรรทัดฐานทางสังคม, การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน, ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

Abstract

The study of factors related to entrepreneurial intention of fourth-year student in faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai, is a survey research to study 1) Attitude toward Entrepreneurship, Social Norms, Perceived Self-efficacy and Entrepreneurial Intention. 2) factors related to the intention to be entrepreneurs. The 230 questionnaires were used by the proportional stratified random sampling and calculating the proportion of students studied in the final year from each department. The questionnaires with 0.856 of confidence were used for data collection and analyzed by statistical frequency, percentage, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The result indicated that 1) the opinion level about attitude toward entrepreneurship, social norms, perceived self-efficacy with high level. ($\bar{X} = 3.93, 3.65$ and 3.45) And had the entrepreneurial intention with the middle level. ($\bar{X} = 3.17$) 2) the three factors; attitude towards entrepreneurship, social norms, and perceived self-efficacy, have a significant correlation between entrepreneurial intention ($p < 0.01$). Social norms related to the entrepreneurial intention with the highest value ($r = 0.495$), followed by the attitude towards entrepreneurship ($r = 0.299$) and perceived self-efficacy ($r = 0.025$). These factors had a positive relationship with the intention of being an entrepreneur which consistent with the research assumptions.

Keywords: Attitude toward Entrepreneurship, Social Norms, Perceived Self-efficacy, Entrepreneurial Intention

บทนำ

จากนโยบายและแผนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปัจจุบัน ที่ประเทศได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับพื้นฐานของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง (SMEs) ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างความเจริญอย่างยั่งยืนให้กับท้องถิ่น ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นได้พลิกฟื้นภูมิปัญญาดั้งเดิมให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าโดยคำนึงถึงความสอดคล้อง กลมกลืน และการอนุรักษ์วัฒนธรรมควบคู่กับการดูแลใส่ใจในสภาพแวดล้อมของชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งหากจะเปรียบเทียบกับอดีตที่ผ่านมาที่ภาครัฐต่างก็ให้ความสนใจและมุ่งสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจขนาดใหญ่มากกว่าการสนับสนุนให้มีการประกอบการในธุรกิจขนาดย่อมเช่นในปัจจุบัน แต่ด้วยสภาวะ

เศรษฐกิจของโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่จำนวนมากชะลอการขยายตัว ย้ายฐานการผลิต ตลอดจนหยุดดำเนินการ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงานไร้งานทำซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่หนักหน่วงยิ่ง และส่งผลกระทบต่อปัญหาการว่างงานของบัณฑิตที่จบใหม่จำนวนมาก ซึ่งถือว่าเป็นความสูญเสียอย่างประเมินค่ามิได้ในทางเศรษฐกิจ จากปัญหาการว่างงานที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแนวโน้มของบัณฑิตที่จบใหม่จำนวนมากที่ต้องตกอยู่ในสภาพของการว่างงาน รัฐบาลจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและบทบาทของวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดเล็ก และขนาดกลาง (SMEs) ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนั้นยังใช้เป็นเครื่องมือในการจัดประจักษ์สร้างความหวังให้กับผู้ว่างงานและบัณฑิตที่จบการศึกษาแต่ยัง

ไม่มีงานทำ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่สามารถจัดตั้งได้ง่าย รวดเร็ว ใช้เงินทุนต่ำ และเป็นแหล่งในการสร้างความรู้ ประสบการณ์ที่สำคัญและเป็นแหล่งในการสร้างงานได้ด้วยตัวเอง ทั้งนี้เพราะธุรกิจขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่มีการดำเนินการที่ค่อนข้างเป็นอิสระ ใช้พนักงานจำนวนไม่มาก ใช้เงินทุนในการดำเนินงานต่ำ การดำเนินงานไม่สลับซับซ้อนและมีความคล่องตัวสูง (Lohawattanakul, 2018) จากลักษณะดังกล่าวทำให้ธุรกิจขนาดย่อมเป็นธุรกิจที่เปิดกว้างให้กับผู้ที่มีความสนใจ ความตั้งใจที่จะเข้าดำเนินการเพื่อสร้างประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นโอกาสที่สำคัญที่จะประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชื่นชอบ สามารถที่จะสร้างความภาคภูมิใจและเป็นใบเบิกทางสู่ความสำเร็จในชีวิตอนาคตได้เป็นอย่างดี และจากการขยายตัวที่รวดเร็วของธุรกิจขนาดย่อมในปัจจุบัน เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ว่างงานได้หันมาหาช่องทางที่จะประกอบธุรกิจด้วยตนเอง และเป็นผลมาจากการสนับสนุนของภาครัฐที่กระตุ้นให้เกิดการประกอบธุรกิจของตนเองอย่างกว้างขวางทั้งในภาคชุมชน ประชาชนทั่วไป ตลอดจนผู้ที่จบการศึกษาโดยมีมาตรการต่าง ๆ สนับสนุนอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ทั้งในส่วนภาคการผลิต การตลาดและภาคการเงิน (SME Bank) ซึ่งกระตุ้นความคิดและการสนับสนุนดังกล่าว เป็นสิ่งที่ดีในภาคเศรษฐกิจโดยรวมที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากธุรกิจฐานรากต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศอย่างมากมายมหาศาล อย่างไรก็ตามการที่จะเป็นผู้ประกอบการที่ดีได้นั้น สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งก็คือจะต้องมีความตั้งใจสูงที่จะเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการนั้นต้องทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจอย่างมหาศาลในการที่จะไปถึงความสำเร็จได้ ความตั้งใจ (Intention) คือ การที่บุคคลใส่ใจอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากกว่าสิ่งอื่น ๆ และมีการตอบสนองต่อสิ่งนั้น ดังนั้น ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Intentions) จึงเป็นสภาวะทางจิตใจที่ต้องการจะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของตนเอง ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของบุคคลเป็นการแสดงเจตจำนงที่มุ่งมั่น ใฝ่ใจในการที่จะเข้าสู่อาชีพผู้ประกอบการ เนื่องจากความตั้งใจเป็นปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลได้ดีที่สุด (Leelathum, 2018)

ในส่วนของภาคการศึกษาจะพบว่า ในแต่ละปี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้ผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจออกสู่สังคมเป็นจำนวนมาก ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีส่วนกระทบต่อปริมาณความต้องการงานเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่ความต้องการบุคลากรขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีน้อยลง ทำให้บัณฑิตที่จบการศึกษาใหม่ จำเป็นจะต้องอาศัยความพยายามอย่างมากในการแสวงหางานทำ และส่วนหนึ่งจำต้องตกอยู่ในสภาพของผู้ว่างงาน เมื่อประเมินถึงการทุ่มเทความพยายามและงบประมาณจำนวนมากที่ใช้ไปสำหรับการศึกษาย่อมจะไม่เกิดประโยชน์ที่คุ้มค่าถ้าหากนักศึกษาไม่มีงานทำ และไม่สามารถนำความรู้มาใช้เพื่อให้เกิดผลผลิตได้ การเข้าสู่อาชีพผู้ประกอบการเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาสามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง นักศึกษาที่ต้องการจะเป็นผู้ประกอบการได้ในอนาคตอันใกล้ ควรจะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ มีความเอาใจใส่ มุ่งมั่น ประเมินทักษะความสามารถของตนเองและเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อสร้างความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจของตนเองหลังจากจบการศึกษา ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของ Krueger, Reilly & Carsrud (2000: 411-432) มาใช้เป็นหลักที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา โดยปัจจัยที่จะศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ปัจจัยที่สำคัญ คือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษานอกจากจะทำให้ทราบถึงแนวโน้มของนักศึกษาที่จะเป็นผู้ประกอบการกิจการของตนเองในอนาคตแล้ว น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่พึงปรารถนาที่จะเป็นผู้ประกอบการเพื่อจะก่อให้เกิดการสร้างงานได้ด้วยตัวของนักศึกษาเอง และจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้ประกอบการทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นในเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ เป็นผลรวมของกระบวนการที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ อารมณ์ การยอมรับ และการรู้ การคิด ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เป็นระบบที่ค่อนข้างคงทน ประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มของการแสดงออก ดังนั้น เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ จึงหมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อการประกอบอาชีพผู้ประกอบการ อาจเป็นความชอบหรือไม่ชอบก็ได้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ (Triprobsakul, 2015: 75-93) จากการศึกษางานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ผู้เข้ามาเป็นผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จได้นั้น ควรจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) มีความกระหายในความสำเร็จ 2) มีลักษณะนิสัยชอบความเสี่ยง 3) คิดอย่างสร้างสรรค์และสร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ 4) ยึดมั่นไม่ย่อท้อ 5) มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง 6) มีความสามารถในการตัดสินใจ 7) กล้าเปลี่ยนแปลงถือเป็นโอกาส 8) อดทนต่อความไม่แน่นอน 9) มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า 10) ให้ความสำคัญกับคุณค่าของเวลา (Yensawadsdi, n.d.)

2. ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ จะเป็นสภาวะทางจิตที่ใส่ใจต้องการที่จะประกอบธุรกิจของตนเอง มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ประกอบการในอนาคตอันใกล้ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีผลต่อการกระทำเป็นตัวที่สามารถบ่งชี้ว่าบุคคลมีการวางแผนมากน้อยอย่างไรในการกระทำ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งซึ่งความตั้งใจที่จะกระทำนี้ยังคงอยู่จนกระทั่งถึงเวลาและโอกาสที่เหมาะสม บุคคลจึงแสดงพฤติกรรมออกมา

ในลักษณะที่สอดคล้องกับความตั้งใจ (Heuer & Linan, 2013: 35-50) พฤติกรรมของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมนั้น ความตั้งใจสามารถนำไปสู่การกระทำพฤติกรรมของบุคคลได้ ดังนั้นการอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมที่ดีที่สุดคือ การศึกษาถึงความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม ถ้าสามารถวัดความตั้งใจในการกระทำได้แล้ว ก็จะสามารถอธิบายพฤติกรรมได้อย่างถูกต้องและใกล้เคียงมากที่สุด (Linan & Rodriguez-Cohard, 2015: 77-98) ซึ่งความตั้งใจที่กระทำพฤติกรรมจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในระดับสูงหรือต่ำ ขึ้นกับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ 1) ความตรงกันของเกณฑ์วัดความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรม และ 2) ความมั่นคงของความตั้งใจ ถ้าความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมมีความมั่นคงสูงก็จะพบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสูงด้วย (Gurel, Altinay & Daniele, 2010: 646-669) และการเป็นผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถบังคับกันได้ ผู้ที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ดีย่อมเป็นผู้ที่เข้าสู่อาชีพการเป็นผู้ประกอบการด้วยความสมัครใจและตั้งใจ เตรียมการไว้ล่วงหน้า การประกอบกิจการของตนเองค่อนข้างจะเป็นเรื่องที่ตื่นเต้นและท้าทายสำหรับผู้ประกอบการใหม่ แต่การเสี่ยงกับการลงทุนและความกลัวจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง ผู้ที่คาดหวังและมีความฝันที่จะเป็นผู้ประกอบการจึงต้องมีการตัดสินใจด้วยความรอบคอบก่อนเข้าสู่อาชีพผู้ประกอบการ มีการประเมินทักษะความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่เป็นจริงทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ก่อนที่จะทำการประกอบการผู้ที่คาดหวังจะต้องรู้วัตถุประสงค์ของตนเองอย่างชัดเจน ตรวจสอบอุปสรรคที่จะเข้ามากระทบและที่สำคัญคือต้องประเมินทักษะความสามารถของตนเองที่จะช่วยให้เป็นเจ้าของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จที่ดีในอนาคตได้ (Ogundipe et al., 2012: 64-72)

3. บรรทัดฐานทางสังคม เป็นเรื่องของความคาดหวังของสมาชิกในกลุ่มครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน และกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งคาดหวังให้สมาชิกทุกคนมีการประพฤติตามที่กลุ่มพิจารณาว่าเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัตินี้หมายรวมถึงการพูดจา ความคิดความรู้สึกด้วย บรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งที่บุคคลจะต้องปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานสังคมมักจะคาดหวังให้บุคคลมีบทบาทตามที่สังคมวางไว้

บุคคลจะรู้สึกไม่สบายใจเมื่อทำตนเบี่ยงเบนไปจากกลุ่ม ความไม่สบายใจจะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลพยายามทำตามตามที่สังคมคาดหวัง (Heuer & Linan, 2013: 35-50) จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคม พบว่า การสนับสนุนจากผู้ที่มีความสำคัญ เช่น สมาชิกของครอบครัว เพื่อนสนิท จะมีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล (Linan & Chen, 2009: 593-617) ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญดังกล่าว ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้ 1) บิดามารดา พี่น้อง ญาติ ในสังคมไทยจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญพื้นฐานที่ใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกของบุคคลอย่างมากเป็นสถาบันพื้นฐานในการขัดเกลาพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และการตัดสินใจ 2) เพื่อนสนิท เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อเจตคติ ความเชื่อของบุคคล จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ค่านิยมและความนึกคิดของบุคคล โดยเฉพาะเพื่อนในวัยเดียวกันจะมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกและการกระทำของบุคคลเป็นอย่างมาก 3) ครู อาจารย์ เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อแนวคิด เจตคติ ความเชื่อของบุคคล ในช่วงชีวิตของนักเรียน นักศึกษาใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาค่อนข้างมาก ครู อาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทในการขัดเกลาพฤติกรรม การวางค่านิยม และการอบรมให้การศึกษา 4) คู่รัก เป็นกลุ่มที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งในทฤษฎีกลุ่มอ้างอิงทางสังคม (Social Reference Group Theory) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นของกลุ่มที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น เช่น บิดา มารดา เพื่อนสนิท จะเป็นกลุ่มอ้างอิงที่บุคคลใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานการณ์ ถ้างานที่บุคคลทำสามารถสนองความต้องการหรือความสนใจของกลุ่มอ้างอิงที่บุคคลให้ความสำคัญแล้ว บุคคลจะพอใจในงานที่ทำ แต่ถ้างานนั้นไม่สามารถตอบสนองค่านิยมของกลุ่มที่บุคคลให้ความสำคัญได้แล้ว บุคคลจะไม่พอใจต่องานและส่งผลถึงการตัดสินใจในการที่จะไม่ทำงานนั้นต่อไปได้ (Carsrud & Krueger, 2010: 315-330)

4. การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ตามแนวความคิดของ Albert Bandura นักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่ถูกนำมาใช้ในวงการจิตวิทยาอย่างแพร่หลายทั้งทางด้านจิตวิทยา สังคม การศึกษาและการปรึกษา ซึ่งแนวความคิดที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและการเปลี่ยนแปลง

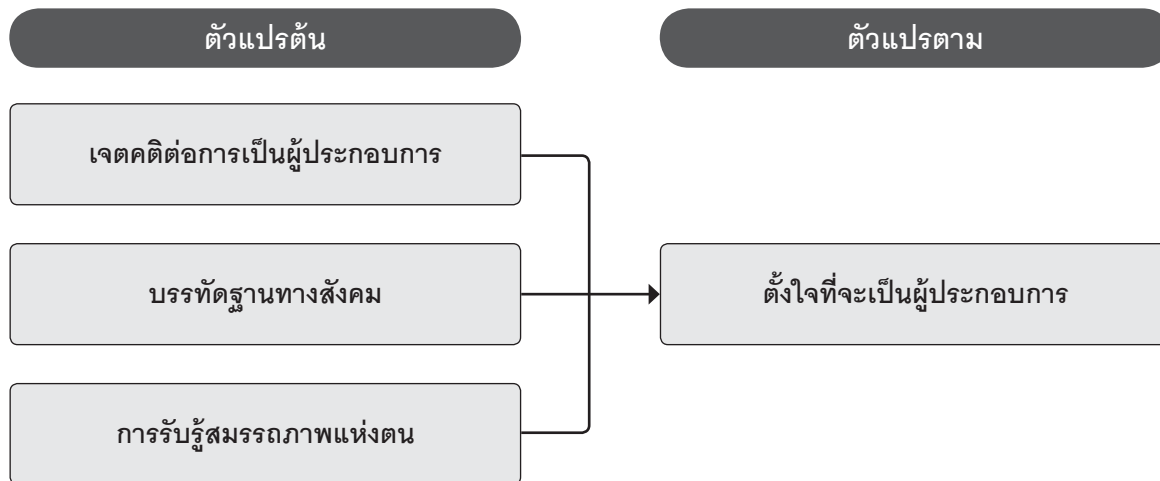
พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการทางปัญญา นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับสมรรถภาพของตน (Bandura, 1997) และจากความสำเร็จในสมรรถภาพแห่งตนเป็นโมเมนต์ที่มาจากทฤษฎีความรู้ความเข้าใจทางสังคม (Social Cognitive Theory) ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรม ความคิดและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Ferreira et al., 2012: 424-440) จากแนวความคิดของ (Bandura, 1997) & (Ferreira et al., 2012: 424-440) การรับรู้ในสมรรถภาพแห่งตน หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองว่าสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมบางอย่างในสภาพการณ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ การรับรู้ในสมรรถภาพแห่งตนไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับตัดสินของบุคคลว่าจะสามารถทำได้ด้วยทักษะที่เขามีอยู่หรือไม่ การรับรู้สมรรถภาพแห่งตนมีความสำคัญต่อพฤติกรรมโดยเฉพาะการตั้งใจตนเอง โดยการตั้งเป้าหมายและประเมินตนเอง การตั้งใจตนเองจะมีการตั้งมาตรฐานการประเมินตนเองและให้รางวัลแก่ตนเอง บุคคลจะกระตุ้นให้ตนเองพยายามจนกว่าจะบรรลุมาตรฐานที่ตั้งไว้ เมื่อได้รับความสำเร็จก็จะเกิดความพอใจ แต่ความพอใจจะคงอยู่ไม่นานเนื่องจากบุคคลจะสร้างรางวัลขั้นต่อไปให้ตนเองสำหรับเป้าหมายที่สูงขึ้น การรับรู้สมรรถภาพของตนเองอย่างถูกต้อง มีความสำคัญมากต่อพฤติกรรมในการพัฒนาหรือจิตใจมนุษย์ และ (Bandura, 1997) ได้กล่าวถึง ผลกระทบจากการรับรู้ในสมรรถภาพแห่งตนว่า มีผลต่อสุขภาพจิตและการกระทำ การตัดสินใจ ความสามารถของแต่ละคนซึ่งมีผลต่อการเลือกกิจกรรมหรือสถานการณ์ บุคคลจะเลือกสถานการณ์ที่เขาเห็นว่าเป็นความสามารถ แต่พร้อมที่จะทำกิจกรรมที่ทำท้อแท้และมีสภาพแวดล้อมที่คิดว่าตนจะทำได้ เช่นเดียวกับการเลือกอาชีพ บุคคลที่รับรู้สมรรถภาพแห่งตนจะเลือกงานหรืออาชีพที่ตนคิดว่าเป็นไปได้

5. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีการวางแผนไว้เป็นการล่วงหน้า โดยมีหลักอยู่ 3 ประการในการทำนายความตั้งใจ ได้แก่ 1) เจตคติที่มีต่อการกระทำ (Attitude Toward the Act) เป็นการรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่จะได้รับทั้งในแง่วัตถุและจิตใจ 2) บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) เป็นการรับรู้อิทธิพลจากปัจจัยภายนอก

ที่มีต่อการตัดสินใจ 3) การรับรู้เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) เป็นการรับรู้ว่าจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ (Krueger, Reilly & Carsrud, 2000: 411-432)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีของ Krueger, Reilly & Carsrud (2000) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ที่มา: ดัดแปลงมาจาก Krueger, Reilly & Carsrud (2000: 411-432)

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 2 บรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

สมมติฐานที่ 3 การรับรู้สมรรถภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหลัก และในภาคสนามใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ โดยมีขอบเขตของการวิจัยด้านเนื้อหาที่มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ส่วนขอบเขตด้านประชากรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของคณะบริหารธุรกิจ

และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ จำนวน 230 ตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 538 คน (Taro Yamane, $e = 0.05$) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยการแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณเทียบสัดส่วนจำนวนประชากรในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละแผนกโดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีค่าการวิจัยในระดับความเชื่อมั่น (μ) ที่ 0.856 ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลจำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการจำนวน 10 ข้อ ($r = 0.51$) ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคมจำนวน 10 ข้อ ($r = 0.47$) ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถภาพแห่งตนจำนวน 10 ข้อ ($r = 0.40$) และส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการจำนวน 7 ข้อ ($r = 0.56$)

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 ส่วนที่ 4 และส่วนที่ 5 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม (Waiwanichayakul & Udomsri, 2005) ที่แบ่งออกเป็น การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ใช้ค่าระดับคะแนนแบบ Likert Scale ค่าคะแนน 5 ระดับนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผลไว้ ดังนี้

ตารางที่ 1 การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
1.81 - 2.60	น้อย
2.61 - 3.40	ปานกลาง
3.41 - 4.20	มาก
4.21 - 5.00	มากที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานทั้งสามข้อ

ผลการศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ผลการศึกษาผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมและจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ	เพศหญิง (ร้อยละ 78.9) เพศชาย (ร้อยละ 21.1)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาที่ตรงกับความต้องการ	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 7.8) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 54.0) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 30.0) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 8.2)
3. ผู้ประกอบการด้านการเงิน	บิดาและมารดา (ร้อยละ 51.1) มารดาเพียงลำพัง (ร้อยละ 17.8) บิดาเพียงลำพัง (ร้อยละ 12.2) ตัวเองและญาติพี่น้อง (ร้อยละ 8.9)
4. รายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 23.3) 10,001-30,000 บาท (ร้อยละ 60.0) มากกว่า 30,000 บาท (ร้อยละ 16.7)
5. สภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง	มีสมาชิกในครอบครัวทำธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 67.8) มีเพื่อนสนิททำธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 32.2)
6. ประเภทธุรกิจที่เคยทำในระหว่างศึกษา	การซื้อขายเสื้อผ้าและเครื่องประดับ (ร้อยละ 56.7) การผลิตขนม ของใช้และเครื่องประดับ (ร้อยละ 18.9) การบริการส่งอาหาร (ร้อยละ 24.4)

7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากธุรกิจที่เคยทำ ในระหว่างศึกษา	ต่ำกว่า 3,000 บาท (ร้อยละ 36.7) 3,001-5,000 บาท (ร้อยละ 53.3) มากกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 10.0)
8. ความตั้งใจที่จะเริ่มประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	จะเริ่มทำทันทีหลังจบการศึกษา (ร้อยละ 17.8) จะเริ่มทำภายใน 5 ปีหลังจบการศึกษา (ร้อยละ 46.7) จะเริ่มทำภายใน 10 ปีหลังจบการศึกษา (ร้อยละ 15.6) จะเริ่มทำหลังจบการศึกษามากกว่า 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 2.1) ขณะนี้กำลังทำอยู่แล้วและจะทำต่อไป (ร้อยละ 7.8) ยังไม่ทราบ / ไม่สนใจ (ร้อยละ 10.0)

ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ

ข้อที่	เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเองจะทำให้ท่านได้ใช้ความสามารถ ของตนเองได้อย่างเต็มที่	4.58	.599	มากที่สุด
2	ท่านรู้สึกชอบที่จะได้ทำงานโดยใช้ความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ	4.50	.640	มากที่สุด
3	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง ทำให้ท่านเกิดความภาคภูมิใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.42	.618	มากที่สุด
4	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง เป็นสิ่งที่ท่านชอบมากกว่าการทำงาน เป็นลูกจ้างในองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชน	4.33	.764	มากที่สุด
5	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง จะทำให้ท่านได้รับผลตอบแทน ที่คุ้มค่ามากกว่าอาชีพอื่น ๆ	4.01	.742	มาก
6	ท่านรู้สึกว่าตนเองชอบแก้ไขปัญหาใหม่ๆ และสามารถที่จะเผชิญกับ ความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข	3.91	.681	มาก
7	ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง เป็นสิ่งที่ท้าทาย ความสามารถของท่านอยู่เสมอ	3.80	.753	มาก
8	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง เป็นสิ่งที่ดีเพราะไม่ต้องคอยรับฟัง คำสั่งจากผู้ใด	3.77	.887	มาก
9	ท่านยินดีทำงานที่ไม่มีความเสี่ยงแม้ว่างานนั้นจะให้ผลตอบแทน น้อยกว่างานที่มีความเสี่ยงบ้างแต่ให้ผลตอบแทนที่สูง	3.41	.886	มาก
10	การประกอบธุรกิจเป็นของตนเองจะทำให้ท่านถูกมองว่า ไม่มีความสามารถพอที่จะเข้าทำงานในองค์กรขนาดใหญ่ ๆ ได้	2.52	1.144	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม		3.93	.377	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ
อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.93) โดยมีความคิดเห็น
ในด้านการประกอบธุรกิจเป็นของตนเองจะทำให้
ได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ มากที่สุด

(ค่าเฉลี่ย = 4.58) รองลงมาได้แก่ รู้สึกชอบที่จะได้ทำงาน
โดยใช้ความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ (ค่าเฉลี่ย
= 4.50) และการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง ทำให้เกิด
ความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเอง (ค่าเฉลี่ย
= 4.42) ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม

ข้อที่	บรรทัดฐานทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	บุคคลสำคัญของท่านยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับท่านในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.99	.727	มาก
2	บุคคลสำคัญของท่านพร้อมที่จะให้ความสนับสนุนท่านในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.93	.761	มาก
3	บุคคลสำคัญของท่านมีความคิดเห็นว่าการเป็นผู้ประกอบธุรกิจเป็นของตนเองเป็นสิ่งที่ดีและน่าสนใจ	3.90	.765	มาก
4	บุคคลสำคัญของท่านมักจะแนะนำให้ท่านสมัครงานกับองค์กรของภาครัฐและเอกชนที่มีชื่อเสียง	3.87	.914	มาก
5	บุคคลสำคัญของท่านเห็นด้วยกับการที่ท่านจะประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.84	.702	มาก
6	บุคคลสำคัญของท่านมักจะกล่าวถึงการประกอบธุรกิจเป็นของตนเองในแง่ที่ดี	3.71	.768	มาก
7	บุคคลสำคัญของท่านมีความคิดเห็นว่างานในองค์กรเอกชนหรือรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ มีความน่าสนใจมากกว่าการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.60	.897	มาก
8	บุคคลสำคัญของท่านมีแผนการที่จะประกอบธุรกิจเป็นของตนเองในอนาคต	3.57	.949	มาก
9	บุคคลสำคัญของท่านมักจะชักชวนให้ท่านทำธุรกิจของตนเองหรือเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนจัดตั้งธุรกิจร่วมกัน	3.38	.990	ปานกลาง
10	บุคคลสำคัญของท่านมักจะคัดค้านเสมอ เมื่อท่านกล่าวถึงการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	2.70	.988	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.65	.403	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.65) โดยมีความคิดเห็นในด้านบุคคลสำคัญยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเองมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.99)

รองลงมาได้แก่ บุคคลสำคัญพร้อมที่จะให้ความสนับสนุนในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 3.93) และบุคคลสำคัญมีความคิดเห็นว่าการเป็นผู้ประกอบธุรกิจเป็นของตนเองเป็นสิ่งที่ดีและน่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.90) ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน

ข้อที่	การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ท่านสามารถอดทนต่อการทำงานหนักได้	4.07	.818	มาก
2	ท่านแน่ใจว่าท่านจะไม่ละทิ้งกิจการของตนเองและสามารถอดทนที่จะรอคอยความสำเร็จได้	3.99	.841	มาก
3	ท่านจะใช้ความพยายามมากขึ้นอีกหากประสบความล้มเหลวในการประกอบธุรกิจช่วงเริ่มต้น	3.97	.756	มาก
4	ท่านพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบากในการประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.96	.702	มาก
5	ท่านมั่นใจว่าตนเองสามารถเป็นผู้ประกอบการที่ดีได้	3.94	.625	มาก
6	ท่านเชื่อมั่นว่าตนเองมีความรู้ที่เพียงพอต่อการที่จะเป็นผู้ประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง	3.53	.706	มาก
7	ท่านคิดว่าการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเป็นสิ่งที่ยากเกินกำลังของท่าน	2.89	1.285	ปานกลาง
8	ท่านคิดว่าตนเองไม่มีทักษะความสามารถเพียงพอต่อการเป็นผู้ประกอบการที่ดีได้	2.81	.935	ปานกลาง
9	ท่านไม่มั่นใจว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการประกอบธุรกิจได้	2.74	.966	ปานกลาง
10	การประกอบธุรกิจของตนเองเป็นสิ่งที่ยากเกินไปสำหรับท่านที่จะทำได้	2.64	1.125	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.45	.438	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้สมรรถภาพแห่งตนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.45) โดยมีความคิดเห็นในด้านความสามารถอดทนต่อการทำงานหนักได้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.07) รองลงมาได้แก่ มีความแน่ใจว่าจะไม่

ละทิ้งกิจการของตนเองและสามารถอดทนที่จะรอคอยความสำเร็จได้ (ค่าเฉลี่ย = 3.99) และจะใช้ความพยายามมากขึ้นอีกหากประสบความล้มเหลวในการประกอบธุรกิจช่วงเริ่มต้น (ค่าเฉลี่ย = 3.97) ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ข้อที่	ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ท่านคิดว่าการเริ่มต้นทำธุรกิจเป็นเรื่องง่ายสำหรับท่าน	3.20	0.983	ปานกลาง
2	ท่านคิดว่าการเริ่มต้นทำธุรกิจจะทำให้ท่านได้เรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ได้ดี	3.19	0.834	ปานกลาง
3	ท่านมีความมั่นใจว่าจะต้องประสบความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการอย่างแน่นอน	3.14	1.288	ปานกลาง
4	ท่านคิดว่าตนเองมีความสามารถที่จำเป็นต่อการประสบความสำเร็จในการประกอบการ	3.21	0.897	ปานกลาง
5	บุคคลที่สำคัญรอบตัวท่านมีอิทธิพลทางความคิดในการเริ่มต้นการทำธุรกิจ	3.22	0.966	ปานกลาง

ข้อที่	ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6	ท่านมีความต้องการที่จะเป็นเจ้าของกิจการเมื่อมีความพร้อมที่สุด	3.14	1.285	ปานกลาง
7	ท่านมีความปรารถนาสูงสุดที่จะเป็นเจ้านายตัวเอง	3.11	0.994	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.17	1.274	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม = 3.17) โดยมีความคิดเห็นในเรื่องบุคคลที่สำคัญรอบตัวมีอิทธิพลทางความคิดในการเริ่มต้นการทำธุรกิจเป็นอันดับแรก

(ค่าเฉลี่ย = 3.22) รองลงมาได้แก่ มีความสามารถที่จำเป็นต่อการประสบความสำเร็จในการประกอบการ (ค่าเฉลี่ย = 3.21) และมีความคิดว่าการเริ่มต้นทำธุรกิจเป็นเรื่องง่าย (ค่าเฉลี่ย = 3.20) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ

ปัจจัย	1	2	3	4
1. เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ	1.00			
2. บรรทัดฐานทางสังคม	.285**	1.00		
3. การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน	.340**	.298**	1.00	
4. ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ	.299**	.495**	.025**	1.00
Mean	3.93	3.65	3.45	3.17
S.D.	.377	.403	.438	1.274

** Correlation is significant at the 0.01 Level (2-tailed).

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.377 บรรทัดฐานทางสังคม ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.403 การรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ค่าเฉลี่ย 3.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.438 และความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ค่าเฉลี่ย 3.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.274

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.01$) โดยบรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงสุด ($r = 0.495$) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ ($r = 0.299$) และสุดท้ายคือการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ($r = 0.025$) ผลการศึกษาที่ปรากฏพบว่า เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

จากสมมติฐานที่ 1 เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ที่ได้สนับสนุนสมมติฐานข้อนี้ พบว่าเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ($r = 0.299$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อการประกอบอาชีพ และเป็นเรื่องของความชอบหรือไม่ชอบที่จะประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง เป็นสิ่งที่ไม่สามารถบังคับกันได้ ผู้ที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ดีย่อมเป็นผู้ที่เข้าสู่อาชีพการเป็นผู้ประกอบการด้วยความสมัครใจและตั้งใจเตรียมการไว้ล่วงหน้า การประกอบกิจการของตนเองค่อนข้างจะเป็นเรื่องที่ตื่นเต้นและท้าทายสำหรับผู้ประกอบการใหม่ แต่การเสี่ยงกับการลงทุนและความกลัวจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง ผู้ที่คาดหวังและมีความฝันที่จะเป็นผู้ประกอบการ

จึงต้องมีการตัดสินใจด้วยความรอบคอบก่อนเข้าสู่อาชีพผู้ประกอบการ มีการประเมินทักษะความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการที่เป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนที่จะทำการประกอบการผู้ที่คาดหวังจะต้องรู้วัตถุประสงค์ของตนเองอย่างชัดเจน ตรวจสอบอุปสรรคที่จะเข้ามากระทบ และที่สำคัญคือต้องประเมินทักษะความสามารถของตนที่จะช่วยให้เป็นเจ้าของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จที่ดีในอนาคตได้ (Lohawattanakul, 2018) ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวก็สอดคล้องกับทฤษฎีและผลการศึกษาของ (Yothongyos & Sukmaungma, 2016: 104) ที่พบว่า เจตคติการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการทั้งทางตรงและทางอ้อมสูงที่สุด และ (Linan & Rodriguez-Cohard, 2015: 77-98) ที่แสดงให้เห็นว่า การที่บุคคลมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่ต้องการจะสร้างกิจการของตนเองในอนาคต

จากสมมติฐานที่ 2 บรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ที่ได้สนับสนุนสมมติฐานข้อนี้ พบว่า บรรทัดฐานทางสังคมของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ($r = 0.495$) ทั้งนี้เพราะบรรทัดฐานทางสังคมเป็นความคาดหวังของสมาชิกในกลุ่ม หมายรวมถึงครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน และกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งคาดหวังจะให้สมาชิกทุกคนมีการประพฤติตามที่กลุ่มพิจารณาว่าเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัตินี้หมายถึงความรวมถึงการพูดจา ความคิดความรู้สึก ด้วย บรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งหนึ่งที่บุคคลจะต้องปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับบรรทัดฐาน สังคมมักจะคาดหวังให้บุคคลมีบทบาทตามที่สังคมวางไว้ บุคคลจะรู้สึกไม่สบายใจเมื่อทำตนเบี่ยงเบนไปจากกลุ่ม ความไม่สบายใจจะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลพยายามทำตามตามที่สังคมคาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคม พบว่า การสนับสนุนจากผู้ที่มีความสำคัญ เช่น สมาชิกของครอบครัว เพื่อนสนิท จะมีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล (Linan & Chen, 2009: 593-617) และผลการศึกษาของ (Mekara, 2003) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่พยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า (1) เจตคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐาน

ทางสังคม การรับรู้สมรรถภาพของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีบรรทัดฐานทางสังคมและการรับรู้สมรรถภาพของตนร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากสมมติฐานที่ 3 การรับรู้สมรรถภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ผลการวิเคราะห์ที่ได้สนับสนุนสมมติฐานข้อนี้ พบว่า การรับรู้สมรรถภาพแห่งตนของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ ($r = 0.025$) ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่า การเชื่อในสมรรถภาพของตนเองจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เคยประสบมาก่อน ในด้านของการทำงานถ้าบุคคลรับรู้ว่ายากกว่าที่คิด จะทำให้บุคคลมีความเชื่อในสมรรถภาพของตนต่ำ ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลรับรู้ว่ายาง่ายบุคคลก็จะมีคามมั่นใจมากขึ้น การคาดหวังในสมรรถภาพแห่งตนมีอำนาจในการพยากรณ์พฤติกรรมมากกว่าการคาดหวังผลลัพธ์ที่ได้จากการกระทำ หรือการกระทำที่มีในอดีต โดยการคาดหวังในสมรรถภาพแห่งตนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจที่ว่าบุคคลที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จมาก่อน จะมีความเชื่อในสมรรถภาพแห่งตน ในทางบวกต่อสถานการณ์ที่มีความหลากหลายมากกว่า บุคคลที่มีประสบการณ์ความสำเร็จน้อยหรือไม่เคยประสบความสำเร็จ (Bandura, 1997) และ (Ferreira et al., 2012: 424-440)

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ตามตารางที่ 7 พบว่า บรรทัดฐานทางสังคมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงสุด รองลงมาคือ เจตคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และสุดท้ายคือการรับรู้สมรรถภาพแห่งตน ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยเหตุผลที่ว่าสังคมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ที่มีวิถีชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมที่มีวัฒนธรรมของความเชื่อในขนบธรรมเนียม ประเพณีทางภาคเหนือ (ล้านนา) ค่อนข้างสูง และมีแนวคิดที่ยังให้ความสำคัญกับครอบครัว โดยเฉพาะบิดามารดา ผู้มีอุปการคุณ ญาติพี่น้อง แม้กระทั่งเพื่อนฝูง

ตลอดจนผู้ที่ให้คำปรึกษา และยังยึดติดกับกรอบความคาดหวังของสังคมและบุคคลรอบข้างมากกว่าที่จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนจากความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Moungmee (2012: 74-82), Heuer & Linan (2013: 35-50), Linan, Nabi & Krueger (2013: 73-103), Linan & Rodriguez-Cohard (2015: 77-98) และ Ogundipe et al. (2012: 64-72) ที่แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาตั้งใจจะเป็นผู้ประกอบการนั้น นักศึกษาจะต้องเชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถที่จะเป็นได้หรือใช้ความพยายามไม่มากนักในการที่จะทำให้สำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nithikitsookkasem & Wingwon (2018: 146-147) ที่ศึกษาโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนอาชีวศึกษาในโครงการศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษา พบว่าแรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการ คุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ และแรงบันดาลใจมีอิทธิพลทางตรงต่อระบบพี่เลี้ยง ซึ่งระบบพี่เลี้ยงมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณลักษณะและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีโมเดลความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของผู้เรียนอาชีวศึกษาในโครงการของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาขึ้นอยู่กับแรงบันดาลใจและคุณลักษณะในการเป็นผู้ประกอบการ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Triprobsakul & Pichyangkul (2018: 44) ที่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ของประเทศไทย พบว่าปัจจัยจิตวิทยา ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง การมองเห็นโอกาสทางธุรกิจ ความกล้าที่จะเสี่ยง และเจตคติเชิงบวกต่ออาชีพผู้ประกอบการส่งผลทางบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เครือข่ายความเป็นผู้ประกอบการส่งผลทางบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการเฉพาะกลุ่มวัยทำงานเริ่มต้นอายุระหว่าง 25-34 ปี แต่ไม่มีนัยสำคัญกับกลุ่มเยาวชนไทยอายุระหว่าง 18-24 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะยังมีความรู้เกี่ยวกับการเริ่มต้นธุรกิจเป็นเรื่องที่ยากและตนเองยังมีสมรรถนะแห่งตนไม่เพียงพอที่จะทำให้มีความมั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จเมื่อก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้นจึงควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเริ่มต้นการเป็นผู้ประกอบการ Start Up จัดกิจกรรมแข่งขันการเขียนแผนธุรกิจ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ หรือการเชิญศิษย์เก่า ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมาเป็นวิทยากร เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้นักศึกษาได้มองเห็นโอกาสที่จะประกอบธุรกิจเป็นของตนเอง

2. คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ควรเร่งปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการผลิตบัณฑิตของคณะฯ ให้เป็นผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่มีคุณภาพที่ดีเพื่อรับใช้สังคมต่อไป

3. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนสนับสนุน และส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษาและบัณฑิตจบใหม่ในการ Upskills Reskills เพื่อให้สามารถสร้างงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิตได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เชียงใหม่ เท่านั้น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจศึกษาถึงตัวแปรตามในลักษณะอื่นๆ ที่สะท้อนถึงปัจจัยที่พยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของบัณฑิตจบใหม่ในทุกคณะ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทั้ง 6 เขตพื้นที่ และของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่งเพื่อหาความแตกต่างและความสอดคล้องร่วมกันของผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Bandura, A. (1997). *Social Cognitive Development: Frontiers and Possible Futures*. Cambridge: Cambridge University.
- Carsrud, A. L. & Krueger, N. F. (2010). Entrepreneurial Intentions: Applying the Theory of Planned Behavior. *Entrepreneurship & Regional Development*, 5(4): 315-330.
- Ferreira, J. J., Raposo, M. L., Gouveia Rodrigues, R., Dinis, A. & do Paco, A. (2012). A Model of Entrepreneurial Intention: An Application of the Psychological and Behavioral Approaches. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 19(3): 424-440.
- Gurel, E., Altinay, L. & Daniele, R. (2010). Tourism Students' Entrepreneurial Intentions. *Annals of Tourism Research*, 37(3): 646-669.
- Heuer, A. & Linan, F. (2013). Testing Alternative Measures of Subjective Norms in Entrepreneurial Intention Models. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business*, 19(1): 35-50.
- Krueger, N. F., Reilly, M. D. & Carsrud, A. L. (2000). Competing Models of Entrepreneurial Intentions. *Journal of Business Venturing*, 15(5): 411-432.
- Leelathum, M. (2018). *Inspirational Business*. [Online]. Available: <http://www.bangkekevents/bangkokbiznews.com>. [2018, September 28].
- Linan, F. & Chen, Y. W. (2009). Development and Cross-cultural Application of A Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3): 593-617.
- Linan, F. & Rodriguez-Cohard, J. C. (2015). Assessing the Stability of Graduates' Entrepreneurial Intention and Exploring Its Predictive Capacity. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 28(1): 77-98.
- Linan, F., Nabi, G. & Krueger, N. (2013). British and Spanish Entrepreneurial Intentions: A Comparative Study. *Revista de Economía Mundial*, 33: 73-103.
- Lohawattanakul, S. (2018). *Re-Investing SME Future*. [Online]. Available: <https://bangkok-today.com/web>. [2018, September 8].
- Mekara, M. (2003). *Factors Predicting Entrepreneurial Intentions of Chiang Mai University Students*. Independent Study: Master of Science (Industrial and Organization Psychology), Graduate School Chiang Mai University.
- Moungmee, P. (2012). Psycho-social Factors Associated with Entrepreneurial Intention of the Fourth Year Thammasat University Students. *Journal of Behavioral Science for Development*, 4(1): 74-82.
- Nithikitsookkasem, P. & Wingwon, B. (2018). Model Entrepreneurial Intentions of Students Vocational in Education for Enterprise Incubator Project. *Journal of Business Administration The Association of Private Higher Education Institutions of Thailand*, 7(1): 146-147.
- Ogundipe, S. E., Kosile, B. A., Olaleye, V. I. & Ogundipe, L. O. (2012). Entrepreneurial Intention Among Business and Counselling Students in Lagos State University Sandwich Programme. *Journal of Education and Practice*, 3(14): 64-72.
- Triprobsakul, S. (2015). The Study of Entrepreneurship Motivation on Business Growth and Business Growth Expectation: A Case Study of Thailand. *Suthiparithat Journal*, 29(90): 75-93.
- Triprobsakul, S. & Pichyangkul, C. (2018). Factors Influencing Youth Entrepreneurs in Thailand. *NIDA Business Journal*, (22): 44.
- Waiwanichayakul, N. & Udomsri, C. (2005). *Research Methodology in Business*. Bangkok: Chulalongkorn University.

- Yensawadsdi, W. (n.d.). *Ten Attributes of The Best Entrepreneurs*. [Online]. Available: www.Softbankthai.com/Article/Detail/863. [2017, May 17].
- Yothongyos, M. & Sukmaungma, S. (2016). Factors Affecting Entrepreneurial Intention of Undergrad Students: A Case Study of Bangkok University. *Suthiparithat Journal*, 30(95): 104.